

HORSENS- HAMMER ÅRBOG 2012

Indholdsfortegnelse 2012

Erindringer fra mit voksne liv i Vodskov. Af Ellen Irene Christiansen 2012	3
Tørvegravning. Engang en hård, årlig opgave. Af Arne Riis 2011	9
Et sølvbryllup i 1956. Af Herdis Marie Petersen	13
Hvilehjemmet Limfjorden. Af Britta Knudsen (født Mikkelsen) 2011	14
Revyerne i Vodskov 1979-1991. Af Knud Preben Hassing 2012-09-04	19
Ungdomsklubben "Fælles Glæde" 1915-16	21
Line og Peter Christiansen. Af Anker Engqvist 1995	24
Da kaffen kom til Grindsted. Af Holger Møller	25
Messingsuppe i Grindsted under Første Verdenskrig. Af Holger Møller	25
Store oplevelser, som vi sjældent har øje for. Af Lone Andrup 1997	26
Kalkmaleri anno 1912. Af Svend Dam Larsen	27
Der er noget i luften. Af Erling Fischer 1978	28
Konfirmander i Vodskov Kirke 1951	29
Konfirmander i Horsens Kirke 1961	29
Indholdsfortegnelse 1997 – 2011	30

Kartoffeloptagning. Arkivet vil gerne have oplysninger om ovenstående billede.

Erindringer fra mit voksenliv i Vodskov

Af Ellen Irene Christiansen 2012

(en fortsættelse af artiklen "Erindringer fra min barndom/ungdom i Vodskov" 2011)

Ellen Irene Christiansen. Født 1916 i Bregninge.

I slutningen af 1937 fik vi vort første barn – Hans Jørgen – han blev født derhjemme, og der var ikke noget, der hed fødselsforberedelse dengang. Jeg havde en jordemoder, frøken Andersen, der var en bestemt og erfaren dame. Jeg var som førstegangs-fødende bekymret og ville gerne have en læge med til fødslen – men det bestemte den skrappe frk. Andersen, at det var der ingen grund til – den sag skulle hun nok klare selv – og jeg fødte mig. Fødslen blev da også overstået uden problemer. Vi var nu en lille familie og levede et trygt og dejligt liv sammen i vores nye omgivelser på hovedvejen i Vodskov.

Poul havde meget travlt i værkstedet med at reparere biler og andre motorkøretøjer, og han ydede også autohjælp, når en bil havde startbesvær eller var gået i stykker på vejene. Han kørte så ud fra værkstedet i vores egen bil – en Ford T-model. Når Poul var ude, måtte jeg betjene dem, der kom

for at købe benzin, og det foregik ved hjælp af en håndpumpe og var derfor hårdt arbejde.

Allerede i begyndelsen af 1939 ventede jeg mit andet barn, men den 20. januar 1939 – dagen før min 23 års fødselsdag – mistede jeg pludselig Poul ved et ulykkestilfælde.

Den dag står meget stærkt i min hukommelse. Jeg havde besøg om aftenen af mine svigerforældre, for vi skulle fejre min fødselsdag. Poul var i Aalborg i et ærinde, og vi ventede ham hjem, inden vi skulle sætte os til bords og spise til aften. Vi kunne ikke forstå, hvor han blev af. I stedet kom politiet og oplyste mig om ulykken.

Den begivenhed var selvfølgelig et kæmpe chok for mig, og den vendte totalt op og ned på min tilværelse. Jeg kunne naturligvis ikke drive værkstedet videre og havde ikke økonomisk mulighed for at blive boende i vores nye villa. Jeg solgte derfor hus og værksted og flyttede ind hos mine forældre sammen med Hans Jørgen og blev boende her (nuværende museum for institutionerne), indtil mit andet barn var født i juli 1939. Det blev også en dreng, og han blev opkaldt efter sin far – Poul.

Poul og Hans Jørgen. De to ældste børn.

Da fødslen og den første tid med det nye barn var overstået, var jeg nødt til at begynde at tænke på arbejde igen – jeg kunne ikke vedblive med at være forsørget af mine forældre.

På det tidspunkt var der store planer for udbygning af Anstalten, og det var bl.a. planlagt at bygge et beskæftigelseshjem. Overlægen havde således stillet min far i udsigt, at jeg kunne blive ansat her, når det stod færdigt. Jeg valgte derfor at søge ind på væveskolen i Aalborg for at kvalificere mig til jobbet. Beskæftigelseshjemmet blev imidlertid aldrig bygget pga. krigen – men mine færdigheder som væverske kom mig til gode senere hen i livet.

Udbygningen af Anstalten blev dog gennemført i et vist omfang og omfattede bl.a. en systue, som jeg fik ansættelse på. Da jeg startede i jobbet, var lokalerne ikke færdigbygget, men systuen blev alligevel startet op i en af de eksisterende bygninger, da der var meget arbejde at gøre, for der skulle sys uniformer til de mange nye ansatte på Anstalten. Vi var to ansatte på systuen – Ellen Jensen og jeg, og vi sad og syede i de samme lokaler, som havde været mit hjem i de første år, vi boede i Vodskov.

Vi sad også her og syede, da krigen kom til Danmark den 9. april 1940 - en dag jeg også husker meget tydeligt, da vi ud af systuens vinduer kunne se de tyske flyvemaskiner i store grupper flyve hen over Vodskov, og der blev kastet flyveblade ned.

I 1940 begyndte jeg at se meget til Ingvar. Ingvar var uddannet diakon fra Hald Ege og var også udlært som gartner. Han var kommet til Vodskov nogle år før, idet han var blevet ansat på Epileptikerhjemmet "Fredhjem". Jeg kendte ham i forvejen fra byens sociale liv. Ingvar var blevet glad for mig og børnene, og vi forlovede os. Ingvars familie var fra Silkeborgegnen, og vi besøgte dem i den periode flere gange, hvor vi sammen cyklede derned. Det var en rigtig god og festlig familie, der tog godt imod mig og børnene. Ingvar havde 4 søskende, og der kom derfor også andre svigerbørn i hjemmet. Vi svigerbørn kom fra flere steder i landet, og nogle af os, bl.a. min svigerinde Migge fra Sønderjylland, talte med udpræget dialekt, og jeg kan huske, vi havde meget sjov ud af de store forskelle i kultur og sprog, der nu var samlet i den samme familie.

I slutningen af 1941 købte vi Sønder Møgelmosen af Alfred Sørensen fra Fredhjem, og den 25. december samme år blev vi gift. Ingvar havde sagt sit job som plejer på Fredhjem op – jeg var stoppet på systuen i Hammer Bakker – vi skulle nu leve af at drive landbrug.

Til Sønder Møgelmosen var der 33 tønder land jord. Vi havde 3 heste, 11 køer, en tyr, nogle ungkreaturer, grise og høns – så der var noget at se til. Vi havde dog en karl og en pige som hjælp på gården, men jeg måtte foruden at passe hus og børn også hjælpe til ved landbruget – så jeg fik hurtigt lært at håndmalke køerne om morgenen.

Vores kontakt til Sørensen og Ingvars uddannelse som diakon betød også, at vi af og til havde nogle af patienterne fra Fredhjem i beskæftigelse. En af dem – jeg husker ikke længere hans navn – havde en voldsom appetit. Selvom han tog godt for sig af retterne ved middagsbordet, kunne han bagefter gå ud i laden og forspise sig i de kartofler, som vi kogte som føde til grisene – det morede vi os meget over.

I oktober 1942 fik Ingvar og jeg vores første barn – Bent Ole – og om den fødsel kan jeg huske, at det gik meget stærkt. En nabokone fra "Vandstedet" havde lovet at hjælpe til, og vores pige Oline hentede hende i en fart. Oline kommanderede også Ingvar hjem fra marken. Han var lige i gang med noget vigtigt og mente ikke, det behøvede at gå så stærkt og sagde: "Jeg skal lige være færdig her...." men Oline svarede: "Nej, du skal ikke – det skal være nu!"

Min søn Hans Jørgen fortæller, at han og Poul, der ikke helt var klar over, hvad der skulle ske (de var kun 5 og 3 år), blev smidt ud af jordemoderen, frk. Frederiksen, med den besked, at nu kommer jeg med en lillebror til jer her i min taske. De gik således rundt omkring på gården, mens fødslen stod på, og kunne se storken traske rundt nede i mosen. De havde nu valget mellem at tro på, at små børn kommer med storken, eller om de kommer i jordmoderens taske.

I den tid, vi boede på Sønder Møgelmosen, var der nogle meget hårde vintre, og vi følte os meget isolerede i bakkerne. Den eneste måde, vi kunne komme til Vodskov på, var ved hjælp af hest og kane, og der var lang vej – syntes vi. Der var ikke elektricitet på gården – belysningen blev således klaret med petroleumslamper, og det var på mange måder ret primitivt, også efter den tids forhold. Vi savnede endvidere Vodskov og var ikke rigtigt faldet til ved Møgelmosen. Det var i Vodskov, vi havde både familie og venner. Vi besluttede derfor at flytte ind til byen igen.

Vi byttede med Ejnar Kristensen, der havde en ejendom på vejen på den anden side af Sæbybanen (nuværende Smørblomstvej) – lige over for stationen. Det var en mindre ejendom med kun to tønder land jord til ved selve gården og 4 tønder land længere oppe i byen. Vi købte derfor 4 tønder land mere til af hestehandler Morten Jensen. På gården var der ganske vist indlagt elektricitet, men ellers var forholdene også her ganske primitive. Vand fik vi fra håndpumpe, og tøjvask foregik med vaskebræt og gruekedel. Madlavning blev klaret på brændefyret komfur. Datidens ”køleskab” var et lille kælderrum i forbindelse med køkkenet, og hovedparten af kødforsyningen var fra hjemmeslagtning af vore grise. Slagteren var ”Mortens Jens”, som han blev kaldt, fordi han var staldkarl hos hestehandler Morten Jensen. Han var ungkarl, en spasmager og derfor højt elsket af de fleste børn, selvom han havde som yndlings-spøg at hænge grisearmene om halsen på de børn, der var i nærheden, når han slagtede.

Ingvar og jeg drev ejendommen mest som gartneri, men havde dog også lidt landbrug, en enkelt hest, et par køer, kalve, grise og høns. I gartneriet dyrkede vi mange forskellige grøntsager, men havde mest succes med peberrod, gulerødder, rosenkål, asparges og jordbær.

Min far døde i 1942 af mavekræft, og min mor boede nogle få år i en lille lejlighed oven på slagter Tyrrestrups butik, inden hun flyttede ind i de nybyggede andelsboliger på Skolevej

(Granlunden). Mor kom ofte og hjalp os i gartneriet – for der var meget at se til, når der skulle høstes grøntsager, og der var ikke råd til fremmed hjælp.

Da vi flyttede til Vodskov igen, kom vi tættere på krigen, som bl.a. satte sit præg på trafikken omkring stationen. Her holdt tyskernes benzin-vogne i lange rækker. Tyskerne havde indlogeret sig på Vodskov skole, så børnenes skolegang måtte foregå i Missionshuset.

Der var ofte mange tyske soldater omkring stationen, og vi oplevede dem som meget hjælpsomme. Skulle vi over banen med en barnevogn, var det ikke ualmindeligt, at en tysk soldat hjalp til med at bære vognen over skinnerne.

Af og til oplevede vi ”luftalarm”, og jeg måtte så tage børnene med ned i det lille kælderrum, indtil den var afblæst – jeg kan huske, at vi engang kunne høre, hvordan granatsplinter ramte taget på vores hus.

En periode kom to tyskere i vores hjem for at høre radio fra BBC, idet de ikke syntes, at de kunne stole på informationerne om krigen fra den tyske radio. De fortalte os også, at de kun ville skyde tyskere – ikke danskere. I slutningen af krigen måtte vi imidlertid sætte en stopper for dette arrangement – vi var vel bange for, at det kunne misforstås af nogle.

I slutningen af krigen kom også mange tog med flygtninge til stationen i Vodskov. Lange togstammer med godsvogne, hvor flygtningene lå på halm i bunden af vognene. Da vi var naboer til banen, kom flygtningene ind på vores grund, både på marken og i haven for at forrette deres nødtørft. Jeg husker en dag, hvor en gruppe flygtninge kom helt ind i mit køkken for at spørge om vand. Jeg havde netop taget to store franskbrød ud af min ovn, og det endte med, at de gik derfra både med brød og vand. De var meget sultne, og på vej derfra var de nærmest ved at komme op at slås om de nybagte franskbrød.

I 1944 fødte jeg mit fjerde barn – Inge Lise, og jeg kan huske i den forbindelse, at min søster drillede mig med, at det denne gang blev en pige. ”Jeg troede kun, du var i stand til at lave drenge,” sagde hun. Vi var nu en stor familie med fire børn, og der var ofte meget at se til for både Ingvar og mig. Lidt fritid havde vi dog indimellem, og jeg kan huske, at en ”udflugt” kunne være en tur til fjorden, hvor der blev hygget med madkurv og badning.

I efterkrigstiden oplevede vi stor aktivitet omkring stationen. Togtrafikken var på den tid meget vigtig for transport af gods og mennesker – biler var der ikke mange af. I Vodskov kunne der stiges om til Østervråbanen, og det gav livlig aktivitet. Børnene havde megen fornøjelse af fra grøftekanten at kunne følge med i, hvad der skete på stationen – en stor begivenhed var det, når der var Hjallerup Marked, og alle hestene, der skulle sælges, blev læsset af banevognene i Vodskov og herfra trukket til Hjallerup af nogle ret specielle mennesker.

Det kunne ofte med så stor en familie være svært at få det til at løbe rundt økonomisk. Vi købte derfor en stor væv, og jeg lærte Ingvar op, så han kunne væve sammen med mig om vinteren, hvor der ikke var så meget at lave i gartneriet. Vi vævede nogle gange til langt ud på natten, mens børnene sov. Der blev bl.a. fremstillet duge i ”Damaskvævning”, og møbelstoffer producerede vi for Vævergården i Tylstrup. Stor glæde havde vi også med fremstilling af bordløbere, som jeg solgte til frk. Madsen, som havde butik i Algade i Aalborg. Det kunne vi have en god indtægt ved – ja, i perioder kunne vi tjene lige så meget ved væven som ved gartneriet.

I begyndelsen af 50’erne fik vi tre børn mere – de tre små, som vi altid kaldte dem. Der var trængsel i det lille hjem. Vi havde kun ét børneværelse indrettet med 4 køjesenge – så de mindste måtte sove hos Ingvar og mig i soveværelset. Der blev dog mere plads, da Hans Jørgen og Poul kom i lære og samtidig flyttede op til min mor på Skolevej.

Der var ikke så mange mennesker i Vodskov på den tid, så vi fulgte på mange måder med i hinandens liv. Vi handlede hos købmand Olsen på hjørnet af hovedvejen og smedepladsen. Det var åbenbart svært for folk i byen at se, når jeg var gravid – da Jens Arne blev født i 1951, kan jeg huske, at købmand Olsen og hans kone blev vældig overraskede, da Ingvar hentede en ny barnevogn, som var ankommet med pakkeposten til forretningen. Da Birgit blev født i 1953, var Jens Arne knap to år, og jeg husker, at han blev så jaloux på den lille nye, at han kastede en legetøjsbil i hovedet på hende.

Fra Vagns fødsel i 1954 kan jeg huske, at dette gik meget stærkt. Da læge Erling Fischer blev tilkaldt, stod han netop og barberede sig – han nåede kun at barbere den ene halvdel af ansigtet. Den anden halvdel blev først barberet nede hos os, efter fødslen var overstået.

I 50’erne var pengene også små, og der var mange munde at mætte. Hovedindtægten var fortsat gartneriet, men indtægten herfra kunne være meget svingende. Indtægten kom ind på den måde, at Ingvar cyklede meget tidligt om morgenen til Gartnernes Salgsforening med vore grøntsager. Næste dag modtog vi afregningen for de indleverede varer – hvilket ofte var en skuffende affære. Vi måtte således være kreative for at få pengene til at slå til og for at skaffe ekstra indtægter. Ingvar havde således taget job som reservepost om vinteren.

I slutningen af 50’erne havde vi imidlertid et særligt vanskeligt år, hvor høsten i vores gartneri slog fejl pga. af megen regn og fugt. Vi blev også ramt af, at en af vores køer blev syg og måtte skydes, og en af kalvene fik trommesyge. Så det blev svært for os at klare husholdningen. Vi besluttede derfor, at jeg skulle søge arbejde. Jeg var heldig at få ansættelse på kjolefabrikken Racell i Aalborg. På den tid var det almindeligt, at man arbejdede seks dage om ugen, og kun søndag var en fridag. Den første lørdag, jeg mødte op på mit nye arbejde, var alt imidlertid lukket og slukket på Racell, og

jeg måtte tage bussen hjem igen. Jeg fik først forklaringen om mandagen – det viste sig, at ejerne af kjolefabrikken var ortodokse jøder, hvis helligdag er lørdag – det havde man glemt at fortælle mig, da jeg søgte jobbet. Jeg fik således fem dages arbejdsuge længe før alle andre, og det passede mig rigtig godt i forhold til pasning af hjem, børn og gartneri.

I 1960 var situationen den, at vi kun havde de 3 små børn hjemme. Hans Jørgen og Poul var i fuld gang med deres uddannelser, Bent Ole var i lære som bager hos bagermester Kristensen på Vodskov Hovedvej, og Inge-Lise arbejdede som ung pige i huset hos Sørensen på Attrupgård.

I sommeren 1960 indtraf så en hændelse, der endnu engang skulle vende op og ned på min tilværelse. Ingvar blev ramt af en blodprop i hjertet og døde indenfor et døgn derefter.

Det var selvkært en stor sorg for mig, som jeg kun overvandt, fordi jeg havde mine børn, som jeg skulle tage mig af. Jeg havde heldigvis også mit arbejde på Racell, som nu blev et vigtigt forsørgelsesgrundlag for mig og min familie. For at kunne bibeholde mit arbejde, måtte jeg bede Inge-Lise om at komme hjem fra Attrupgård, så hun kunne passe de 3 mindste børn. Det var en stor opgave for en pige på 16 år at passe både børn og gøre rent i huset. En gang, hvor hun skrappt havde smidt børnene ud, så hun kunne komme til at vaske gulve i huset, satte børnene næsen mod ruden og sang "Stakkels os små skind, vi må ikke komme ind" – hvilket blødgjorde Inge-Lise, og de fik lov at komme ind i varmen igen.

Efter et halvt år hyrede jeg Marie og Kresten til at passe børnene, mens jeg var på arbejde. Marie og Kresten var et midaldrende ægtepar, der boede i et lille hus på Langbrokrovej, bag Købmand Godtfredsen. Det var nogle meget hyggelige og hjertevarme mennesker, så her holdt børnene meget af at komme.

Jeg valgte en tid efter Ingvars død at udstykke og sælge min jord oppe i byen som byggegrunde

(nuværende Skovstjernevej og Skovsyrevej). Prisen pr. grund var et sted mellem 3500 – 4000 kr.

Jeg beholdt selv to byggegrunde, hvor jeg byggede et parcelhus til mig og børnene. Vi flyttede allerede ind i huset i sommeren 1961. Det er det hus, jeg stadig bor i. Huset, der var et typehus – kostede kun 70.000 kr. at bygge, og da jeg ikke selv havde forstand på at være bygherre, havde jeg en arkitekt til at sørge for, at det gik rigtigt til. Det var imidlertid "Murer Ejnar" og tømrermester Møllergård, begge fra Kirkevej, der byggede huset, så det var et rigtig godt og solidt hus, der blev bygget. Ejendommen på Lærkevej og den tilstødende jord lejede jeg ud. Jorden blev lejet af Tage Kjærsgård, som dengang boede på gården Mariendal.

Irenes hus på Skovstjernevej 18.

For mig og mine børn var flytningen til Konvalvej (som vejen hed før kommunesammenlægningen) på trods af savnet af vores far en meget positiv oplevelse. Det var jo en helt moderne villa - ikke stor - men dog med to stuer, køkken, to børneværelser, soveværelse samt et badeværelse med badekar. Mine børn har fortalt mig, at ikke mindst wc'et og badeforholdene gjorde stort indtryk på dem. For os, der kom fra en landejendom, hvor wc'et var et das med spand, der skulle tømmes også med frostgrader om vinteren, var det en stor forandring. Badning havde børnene været vant til foregik på køkkengulvet i en stor zinkbalje. Jens Arne og Vagn var også vældig imponerede over,

at de fik lov til selv at vælge tapetet til deres fælles værelse. Da det var på den tid, hvor russerne netop havde sendt en raket ud i rummet, valgte de et tapet med raketter og rumstationer.

Med fortsat tre børn i hjemmet, voksne børn, der også ofte kom hjem, og en efterhånden gammel mor, som jeg også måtte tage mig af, var 60'erne en travl tid for mig. Mine voksne børn var dog en stor støtte for mig, og de tog sig meget af mine tre yngste børn.

Mine hverdage startede tidligt om morgenen med at rette morgenmad an til børnene, inden jeg tog Vodskovbussen ind til Aalborg kl. kvarter over seks. Mit arbejde på Racell var akkordarbejde og blev konstant overvåget af tidsstudieekspert, der sørgede for at Racell fik mest muligt ud af sin arbejdskraft. Så det var hårdt arbejde, som først sluttede sidst på eftermiddagen, og jeg kunne derfor først være hjemme i Vodskov igen kl. 17.00 eller 17.30. Herefter skulle jeg så i gang med aftensmaden og de andre gøremål i huset.

Lønningsdag var om fredagen, hvor jeg købte noget ekstra godt med hjem til familien. Menuen var således ofte "Hasje" fra "Favoritten" i Aalborg. Vores hund Smut (en lille foxterrier) vidste også, hvornår det var fredag. Den stod ofte fredag eftermiddag og ventede på mig for enden af skolestien, når jeg kom med bussen, og forventede også ekstra lækkerier.

Jeg havde efter den tids forhold en god løn på Racell, men med kun en indtægt og en stor familie, kunne det alligevel være svært at få det til at løbe rundt. I midten af 60'erne tog jeg således et ekstra job som underviser i håndarbejde og syning ved aftenskolen i Vodskov. Jeg overtog her jobbet efter Frk. Bødker, som i mange år var lærer på Vodskov skole. Jeg syede også indimellem kjoler for folk i byen og fik på den måde også lidt ekstra indtægt til husholdningen.

Med tre børn i huset var der ofte "liv og glade dage" i hjemmet – især da de i slutningen af

60'erne var blevet teenagere. De havde ofte mange kammerater, der kom i huset – jeg måtte så varte op, men det gav mig også mange rigtig gode oplevelser og hyggelige stunder.

Vi var en familie, der var meget tæt tilknyttet hinanden. Vi tilbragte derfor megen tid sammen, specielt i weekends og ved højtiderne, hvor huset ofte var fyldt af både familie og venner. Så også her havde jeg travlt med at varte op. Men jeg nød meget det tætte samvær.

Stor fornøjelse havde vi også af vore sommerferier på Endelave – en ø i Horsens fjord, hvor Hans Jørgens svigerforældre ejede et gammelt bindingsværkshus. Her nød jeg og børnene meget hver sommer at kunne have et pusterum fra hverdagen. Det var også i 60'erne, at mine største børn blev gift, og der begyndte at komme børnebørn til, hvilket gjorde familien endnu større og tilførte endnu mere liv til familien.

Irene med barnebarnet Jonas (Jens Arnes søn).

I begyndelsen 70'erne spurgte Karl Peter Hüttel-Sørensen mig, om jeg ikke kunne tænke mig at få arbejde som syerske på Epileptikerhjemmet Attruphøj. Det takkede jeg ja til, og sagde mit job på Racell op. Jeg fik på den måde nogle rigtig gode år på Attruphøj den sidste tid, jeg var på arbejdsmarkedet. Her var ikke det stress, som jeg

havde oplevet på kjolefabrikken. Personale og patienter – vi var som en stor familie – et virkeligt godt arbejdsmiljø.

I starten og midten af 70'erne var mine yngste børn flyttet hjemmefra, og jeg var nu alene i huset, og i 1978, da jeg var 62 år, gik jeg på efterløn – en dengang nyindført ordning, som jeg var glad for at få fornøjelse af.

Det betød, at min tilværelse endnu engang forandrede sig meget. Med børnene hjemmefra og megen tid til rådighed, fik jeg tid til at genoptage forbindelsen til flere af de venner fra byen, som jeg havde kendt helt fra min ungdom. Nogle af os blev engageret i genbrugsbutikken, som Folkekirkens Nødhjælp havde startet i huset, hvor den nu nedlagte Sæbybanes stationsmester havde boet. Jeg fik også tid til at genoptage mine kreative interesser og gik således en årrække til stoftryk, knipling og ikke mindst til akvarelmaling, som jeg i rigtig mange år dyrkede i Aktivhuset på Vodskovvej. Her deltog jeg også i en del udstillinger med mine billeder. Desværre har jeg de seneste år måttet lægge den interesse på hylden, da mit syn ikke længere er godt.

Irene og Grethe (lillesøster) taget ved Irenes 80 års dag i 1996.

Efterhånden er familien vokset meget - der er kommet 14 børnebørn og 15 oldebørn til, hvilket naturligvis også har fyldt mit liv med rigtig mange glæder og oplevelser – og hvem ved - mit ældste oldebarn er netop blevet gift i Vodskov Kirke, så måske jeg også oplever at blive tipoldemor.

Tørvegravning. Engang en hård, årlig opgave

Af Arne Riis 2011

Tørv! Hva' er det for noget?

For især ældre er det et dumt spørgsmål, men for mange unge mennesker er det relevant. De kender nemlig ikke svaret og kan i hvert fald ikke fortælle meget om tørv.

Svend Aage Sørensen har boet i Langholt alle sine dage. Han er født på gården Lindholt mellem Langholt by og Halsvej, drev denne gård i 50 år og overdrog den derefter til sønnen Palle,

der foruden landbruget driver en maskinstation og entreprenørforretning. Nu bor Svend Aage og hans kone, Birgit, på et tidligere husmandsbrug, der er nabo til Lindholt.

- Der var adskillige tørvegrave alene omkring Langholt, fortæller Svend Aage Sørensen. Men der var også store grave i Gravsholt og Grindsted. Der blev knoklet i alle tørvegravene. Det var et fast årligt arbejde, og minderne om gravene kan mange steder findes endnu i form af store vandhuller eller større eller mindre tørre huller, der ser ud, som var der gravet efter tørv i dem for få dage siden.

Man kan skære tørven direkte op af mosen og lægge den til tørre på jorden. Man kan også skovle tørvejord op i en æltemaskine, hvorefter der tilsættes mere vand, så der dannes en tyk vælling, der lægges ud på marken for at tørre.

En røgle.

Det tørrede, såkaldte 'pladder', blev skåret i stykker af ca. 12x8 cm, der skulle vendes for at tørre på begge sider. Derefter blev stykkerne stablet i pyramideformede stakke, de såkaldte røgler, som tillod dem at tørre yderligere. Det at vende og 'røgle' tørv var børne- og kvindearbejde.

Der blev arbejdet på akkord, og man skulle vende adskillige tusinde tørv hver dag. At grave den tunge tørvejord var mandearbejde, der ligeledes var akkordlønnet. Det har været tungt og slidsomt arbejde.

Sommeren 2007 ville have været katastrofal for tørveproduktionen. Den megen regn ville have vasket pladderet væk, og tørven ville ikke have kunnet tørre. I den senere og mere industrielle del af tørveproduktionen har man også produceret presset tørv og briketter. Dette gjorde man primært af smuld, som man harvede direkte op af jorden, og siden skrabede sammen.

- Min far gravede i 1946 tørv i Theodor Munchs mose, dels til os selv, dels til dem, der købte tørv af mosens ejer. I 1947 var min familie i Rasmus Kjærs mose. Vi havde mad med. Det kunne være rugbrød og flæsk, men tit også rødgrød og mælk og selvfølgelig kaffe og andet drikkeligt.

Svend Aage Sørensen deltog i sin families tørvegravning, til han blev konfirmeret, kom ud af skolen og ud at tjene.

Kalle: Mange gode minder

En anden, der utallige gange har arbejdet i tørvegrave, er Carlo Brix, der bor i Uggerhalne. I daglig tale hedder han Kalle, og han og Inga har siden 1957 boet i huset på hjørnet af Grindstedvej og Kongsvænget ind mod Hammer Bakker, et hus, de to i øvrigt selv har været med til at bygge.

I foråret døde Kalle Brix. Årbogens redaktion mener, at vi alligevel skal bringe artiklen om de to gamle kammeraters rundtur i Godtlands mose.

Kalle Brix og Poul Rasmussen.

Kalle Brix, Uggerhalne, har fået sin gamle kamerat Poul Rasmussen, tidligere Langholt, i dag Hjallerup, med i Godtlands mose. Også Poul Rasmussen har i sine yngre dage utallige gange arbejdet i tørvegrave. De to havde dog besvær med at finde den rette mose, fordi den i dag er dækket af højt græs og store træbuske.

- Tørvegravning! Ja, den har jeg mange minder fra, og de er først og fremmest gode. Jeg er ganske vist ikke født i Langholt, men på Agerstedgaard, hvor min far og mor arbejdede. De fik lyst til at få deres eget landbrug og købte ejendommen Vestvej 90 i Langholt. Der var kun fem-seks tønder land, men det var nok til at skaffe føden til familien, der efterhånden voksede op her med 11 børn. Af dem er kun foruden mig en søster tilbage. Kravene i hverdagen i de fleste landbohjem var små dengang.

- Vi gravede tørv i Godtlands Mose, der tilhørte Viggo Schjødt, Tranholmgaard, fortsætter Kalle. Det skete fra maj til september, somme tider lige til frosten begyndte, og vi børn gik med i arbejdet, efter at vi var kommet hjem fra skolen. I hundredtusinder af tørv har vi trukket op af Godtlands Mose. Fatter gravede lodret ned i mosen, efter at overjorden var fjernet. Det opgravede blev lagt på en sidefæl fra vognen, og med en hest som trækraft blev tørvene trukket op på marken ved siden af. Her blev de lagt ud og derefter skåret i

tørvestørrelse med en lang kniv hjemmesmedet på et langt skaft, så man kunne gå ret op og ned og skære. Senere blev de vendt og stablet, så vinden kunne tørre dem endnu mere.

- Der var forskel på tørv

Kalle Brix oplyser, at tørv fra moserne i Horsens-Hammer kvalitetsmæssigt kunne deles i to grupper.

- De bedste var de meget sorte. De var mere eller mindre fyldt med små træstykker, gav mest varme og mindst aske. De dårligste tørv var dem, vi kaldte gule. De var svovlede og gav en grim lugt fra sig i komfuret eller kakkelovnen og en masse aske.

Kalles arbejdstid i tørvemosen, når han ikke var i skole, var fra syv morgen til syv aften.

- Vi havde en god madpakke med, noget hjemmelavet øl eller andet drikkeligt. Jeg husker, at dagene kunne blive meget lange, men jeg erindrer også den høje himmel, lugten fra tørvedyndet, som næsten kunne rive i næsen, og ikke mindst samværet med andre mennesker. Formaningerne om at passe på var altid med, når vi kørte af sted. Vi havde som regel en hest med, for at den kunne klare det hårde arbejde.

Der var faste punkter på dagens program: frokost kl. 9, middag kl. 12, derefter en pause, kaffe kl. 15 og så endelig stop mellem 18,30 og 19. Hurtigt blev det tid at gå i seng.

Tørvegravningen kulminerede under Anden Verdenskrig. Da var der simpelthen i mange hjem ikke andet end tørv til at give varme i komfuret eller kakkelovnen - hvis man da ikke havde et stykke skov og kunne fyre med træ. Kort tid efter verdenskrigens afslutning blev tørv afløst af flaskegas. Senere kom der elovne, kul og koks. Interessen for at grave efter tørv blev mindre og mindre.

Peter: Et knokkelarbejde

Peter Pedersen, der i dag bor Møgelbjergvej 8 i Vodskov, har mange minder fra tørvegravning.

- Mange af minderne er hårde, for det var et knokkelarbejde, fortæller han, men også en oplevelse, for vi var jo aldrig alene. Andre familier arbejdede ved siden af os. Der blev snakket, fortalt historier og udvekslet nyheder. Jeg var med mine forældre og søskende i tørvegraven, fra jeg var 10-12 år. Det var i Skovhus-mosen øst for Langholt. Mosens ejer var Theodor Munk. Det var en tør mose i modsætning til moser, der var mere eller mindre fyldt med vand. Hver familie fik rådighed over et mosestykke. Det første, der skete, var, at overjorden blev fjernet. Så blev en stor, tung tørvspade stukket dybt ned i mosen. Det var som regel den stærkeste, der stod for det. Han trak tørvspaden op af graven med en lang pølse med tørvemasse, og andre stod så og tog imod. De lagde det hele til tørre på jorden. Tørvemassen blev skåret i de rette størrelser. Senere skulle tørvene vendes måske flere gange, og de blev i hvert fald ikke kørt hjem, før de var helt tørre. Det ku' godt tage tid, hvis der kom dage med regnvejr.

Hvad fik man økonomisk ud af arbejdet i tørvemosen?

- Jeg husker, at jeg - da jeg var 17-18 år - havde en dagløn på 20 kroner.

Selv set med datidens øjne var det ikke noget, der duperede Peter Pedersen eller hans jævnaldrende kammerater.

Peter Pedersen havde ellers nok at gøre på sin fars ejendom, Lille Engholm, Halsvej 87.

- Jeg skulle selvfølgelig passe min skolegang på Horsens Søndre skole på Halsvej. Skolen havde to klasser. Da jeg havde gået igennem dem, forlod jeg skolen - men da var der også gået syv år.

Peter Pedersen fortæller om ejendommen på Halsvej:

- Min bedstefar købte jorden så langt tilbage som i 1876. Af bygninger var der dengang kun et såkaldt foldhus, som dyrene kunne søge ly

i, når det regnede eller blæste meget, men det skur gjorde bedstefar til et acceptabelt stuehus, og senere blev der bygget stald og lade. Min far overtog ejendommen i 1900, og her voksede jeg og mine søskende op. Min far fik gården udvidet til 24 tønder land. Han døde i 1945, min mor i 1961. Jeg bestyrede ejendommen fra 1948 til -52. Derefter var jeg hjemmefra et par år dels på landbrugsskole og dels inde som soldat, fra 1948 til 1952 igen bestyrer af ejendommen, hvorefter jeg overtog den.

Peter Pedersen oplyser, at hans søskendeflok i dag med ham selv er på fire.

- I 1989 havde jeg den sorg at miste min kone, og i 1997 solgte jeg ejendommen og flyttede her til Møgelbjergvej i Vodskov.

Tørvene skulle som regel vendes flere gange før de var så tørre, at de kunne køres hjem. Det arbejde gav ømme arme og rygge.

Et sølvbryllup i 1956

Fortalt af Herdis Marie Petersen (født 5. november 1936 på Grønningen, Vodskov), der er datter af sølvbrudeparret Sine og Niels Jensen. Herdis flyttede fra Vodskov i 1955. Sine Jensen døde i 1980, Niels Jensen i 1992.

Min mor og far havde sølvbryllup d. 7. juni 1956. Dengang var det almindeligt, at man inviterede i avisen: "Alle, der vil glæde os på vores sølvbryllupsdag, er velkomne på Vodskov Hotel d. 7/6 kl. 19.30. Man bedes skrive sig på listen, der er lagt frem i Brugsen."

Dagen startede kl. 7 med hornmusik. Det har sikkert været baptisternes hornorkester. De var tit ude at spille til sølv- og guldbryllupper. Mange var mødt op for at glæde sølverparret med morgensang. Derefter fik alle morgenkaffe og rundstykker, og hvad der ellers hørte sig til.

I laden derhjemme i Plovhusene var den nærmeste familie inviteret til middag kl. 18. Der var hængt teltduge op i laden og pyntet med bølge- og egeløv samt blomster i massevis.

Sølvbrudeparret Sine og Niels Jensen og personalet, som vartede op hjemme i laden.

Efter middagen kørte vi i bus til hotellet, hvor de mange gæster var ankommet.

Hjemme til middagen var vi ca. 35 personer, på hotellet ca. 170 personer. Der blev først serveret kaffe og flere slags kager, og der blev sunget sange, blandt andet havde vi fem børn fået Krista Dahl til at skrive en sang til far og mor.

Fra festen på hotellet.

Efter kaffen blev der danset til Knud Eriks (min bror) orkester. Hele aftenen var der øl og sodavand at få i baren. Ved midnatstid kunne man gå i restaurantslokalerne og få is med chokoladesovs og et glas portvin.

I dag synes man nok, det var en mærkelig måde at holde fest på, men sådan gjorde man, og det var virkelig festligt.

Hvilehjemmet Limfjorden

Af Britta Knudsen (født Mikkelsen) 2011

Britta Knudsen var i mange år lærer på Vodskov Skole og er nu organist i Jetsmark Kirke.

Af pladshensyn bringes hendes artikel i forkortet udgave. Artiklen i fuld længde kan ses på Hjemstavnsforeningens Arkiv. (Red.)

Fredhjem fik sit nye navn, Hvilehjemmet Limfjorden, da vi – min familie og jeg – flyttede ind kort før jul i 1958. Jeg var da en lille pige, og det følgende er erindringer, alt set med barnets øjne og ikke mindst hørt af ”en af de små gryder, som har store ører”. Det er et af de mange udtryk, som var i brug dengang. Måske hørtes der mange mundheld i mit univers, som bestod af 30 beboere, en kokkepige, fem unge piger til både pleje og rengøring, en vaskekone, mine to store brødre og mine forældre. Altså hverdag i en stor familie. I øvrigt er det min erfaring, at det ikke bare er

ørerne, der er store på børn. Børn sanser virkelig meget og fatter ofte det usagte.

Mine forældre – Kristian Mikkelsen (1913-1985) og Metha Mikkelsen (1909-1992) ønskede, at ordet hjem skulle indgå i stedets navn, men det skulle ikke lyde som ”sidste station”, skønt det for mange blev tilfældet. Hvilehjemmet Limfjorden” lød som om, der stadig var friskhed og livsglæde.

Modernisering

Vinteren 1958 var hård, og det var ret uheldigt, for det første, der skulle ske, var en total ændring af varmesystemet. Der var gravet op udenfor og skrækkelig koldt indenfor.

Ordet moderniseres blev nævnt igen og igen. Der var rigtignok også nok at tage fat på. Bygningen var jo ikke én, men mange, der var bygget til i flere omgange.

Jeg havde ikke den mindste indsigt i økonomien, men kan da regne ud, at der var god grund til, at alt skulle gå så hurtigt. Mine forældre havde solgt

et stort hus (også et privat plejehjem) i Randers og købt dette. Det var afgørende at få folk i stuerne i en fart. Det hører også med, at presset fra diverse kommuner var stort. Jeg husker tydeligt, at de første ældre kom, før håndværkerne var ude.

I selve plejehjemmet var en stor vinkelstue, som var samlingsstedet for fællesspisning (mange var dog sengeliggende og fik maden på værelset). Her var også sofagrupper, grammofon og tv. Sidstnævnte var til fornøjelse for alle, da det jo ikke var en helt almindelig ting, som tilfældet er nu. Vi børn kunne se børneudsendelser og sport såvel som alt andet sammen med beboerne – ingen kunne kræve at slå om på en anden kanal!

Også hunden, katten samt kanariefuglene, zebra-finkerne og undulaterne, som var ude ved terrassen om sommeren og i opholdsstuen om vinteren, var en kilde til glæde for mange beboere og for mig selv, som jo også var en beboer.

Drivhuset var op ad "bob-spil-huset" på sydsiden. I forgrunden står min bror og jeg med katten og hunden.

Det store køkken var et kapitel for sig. Det lå centralt, hvilket var praktisk både i forhold til spisestuen, til alle de sengeliggende og ikke mindst duften, der nok kunne inspirere til gæstterier om dagens menu. Der blev serveret varm mad til middag, to retter, og om aftenen smørrebrød med te. Sådant var de fleste vant til det, i hvert fald de beboere, som var fra landet. Eksempler på middagsretter: gule ærter, hvidkålssuppe, grønkålssuppe, klar suppe med boller, frikadeller og medisterpølse – alt sammen noget, der var let at tygge. Der blev naturligvis serveret kaffe både eftermiddag og aften. Begrebet "knaldtår" var yderst håndgribeligt. En sukkerknald i munden, og koppen med den lysebrune væske, som var kaffe med fløde, skulle lige tippes lidt, derpå førtes underkoppen op til munden, og der slubredes lifligt. Når det spørgelystne barn spurgte om hvorfor – ja, så var det, fordi kaffen var for varm. Det var tydeligvis også et vigtigt ritual.

I den del af haven, som var langs Langbrokrovej, var der et lille lysthus. Denne del af haven blev senere skilt fra, og mine forældre lod Langbrokrovej 3 opføre til privat bolig. Nærmeste genbo på Drøvten var huslægen Erling Fischer, som af gode grunde var en hyppig gæst og et rart menneske.

Min mor, mine to brødre og jeg selv hos geden i den lukkede gård.

Idé

Fredhjem havde været et epileptikerhjem med kontakt til kolonien Filadelfia på Sjælland. Lederen var K.P. Hüttel-Sørensen, som jeg udmærket husker. Han var diakonuddannet, og det har sik-

kert præget huset dengang. Min far var ligeledes diakonuddannet. I dag er diakonuddannelsen delt i to spor: en sygeplejelinie og en pædagoglinie. Jeg ved fra min fars fotoalbum og fra hans egne beretninger, at uddannelsen dengang bestod af begge dele. Han fortalte nogle rørende og skræmmende historier fra et optagelseshjem, hvor han havde været i praktik. Erfaringerne derfra har utvivlsomt været ham til gavn med det meget blandede klientel, som var hos os.

Diakonuddannelsen er en holdningsuddannelse på folkekirkelig grund, og det satte da også præg på min familie og hverdagen på hjemmet. Det kom dagligt til udtryk ved aftensangen, som bestod af to salmer, oplæsning af et kort andagtsstykke og et Fadervor i kor. Der var stor tilslutning til aftenandagten blandt de oppegående. En tilflytter, der kom til skolen, forsøgte en dag at drille mig med "det missionske". Det blev min første erfaring af, at jeg hjemmefra havde fået en ankergrund, som skulle blive en livslang styrke. Denne erkendelse kunne måske mærkes, for jeg hørte aldrig siden drillerier.

De første år i Vodskov var de fleste beboere meget syge. I min erindring kom ambulancen fra sygehuset flere gange om måneden med nye, og rustvognen hentede et tilsvarende antal. Det var mine forældre, der tog hovedparten af nattevagterne, og der blev altid våget ved den døende. Man kan sige, at der var noget af hospicetanken i det. Mange havde åbenbart ikke familie, der selv ønskede eller kunne være der til det sidste.

Mine forældre måtte af og til mægle mellem to beboere, som var i skænderi. I andre tilfælde var nogle blevet så gode venner, at den ene part skulle hjælpes lidt på afstand igen. Ganske få gange oplevede vi kværlanter. Det sled lidt. Fars holdning til landevejsfolket gik igennem alt. Vi børn lærte, at ethvert menneske har værdi og krav på respekt. Ingen tager skade af at vise overbærenhed. Det var jo helt andre tider dengang, og meget er med tiden blevet bedre på landets institutioner, men den omstændighed, at her var der en "mor og far",

som tog lederskabet på sig i enhver henseende - det var et gode, det tror jeg aldrig, vi får igen.

Min far, Kristian Mikkelsen, ved den uundværlige bil – "rugbrødet".

Beboere, som jeg husker

Jeg husker tydeligt en yngre kvinde, som boede hos os nogle år. Hun fejlede tilsyneladende ikke noget, men jeg hørte de voksne sige, at det var noget med nerverne, og så kunne man se på dem, at det var forklaring nok.

Der var også en yngre epileptiker, som var svært angrebet af sin sygdom, og disse anfald vænnede jeg mig til.

Jeg lærte tidligt at færdes stilfærdigt. Alle i huset vidste jo besked om, hvilke døre der var lukkede om et menneskes allersidste tid. Når sådan en dør blev låst af, så vidste jeg jo nok besked. Disse meget syge mennesker husker jeg naturligvis ikke enkeltvis, men der var andre fx en gammel gubbe, der var min eventyrmand. Han fortalte (ikke oplæsning) eventyr lige så ofte, som jeg bad om det. De samme om og om igen. "Konen i Muddergrøften" var det bedste. Han var uden tvivl en stor begavelse. I al fald varierede han sit tonefald i en sådan grad, at jeg bogstavelig talt selv har stået på den strand med den fisker og

med egne øjne set det oprørte hav. Efter sådanne eventyrstunder fik jeg en 10-øre. Jeg tiggede aldrig om de 10-ører, og hvis han sprang det over, var det bare det. Jeg vidste nemlig, at en sådan adfærd ville nedkalde mine forældres vrede.

Der var også "Bette Kesse". Han var i enhver henseende "bette" – spinkel og ikke særlig høj. Et år til jul eller måske var det hans fødselsdag, fik han et sæt byggeklodser af plast. Det var små hjul i forskellige farver og med riller hele vejen rundt, så de kunne sættes fast i hinanden. Fra den dag blev der hver morgen bygget et tårn på hans bord. Om aftenen blev det skilt igen og omhyggeligt lagt i æsken.

Det var "Bette Kesses" privilegium at løftes op af min far hver aften efter aftensangen i adventstiden for at puste lysene ud i den store adventskrans, som hang i bånd i loftet.

Oven på vaskehuset boede en anderledes mand. Han vidste utrolig meget og kunne de mærkeligste ting udenad. Han proklamerede hver dag, at Jeppe Aakjær var hans morbror. Det var vist for øvrigt sandt nok. Det har slået mig, at han måske havde haft et liv som selvhjulpen, hvis han havde været barn i dag, hvor store begavelser med særlige forudsætninger og begrænsninger får hjælp. Hvem ved?

Jeg huske ikke, om det var tre år i træk eller måske fire, at Emil kom til os. Men om efteråret kom der en sygetransport med ham, og min far tog imod, for Emil tålte ikke kvinder! Han var en af landevejens færende svende, men var blevet så gammel, at det kneb for ham at klare sig. I løbet af vinteren fik han samlet kræfter. Pludselig en forårmorgen kom min far og sagde, at Emil var borte. Med barnets sikre fornemmelse kunne jeg registrere, at min far var glad for og stolt over, at Emil var kommet sig, og samtidig lidt vemodig over, at han var væk.

Sara Nielsen var gammel, men frisk og rask. Jeg ved ikke, hvorfor hun var på plejehjem, men måske var hun bange for at bo alene i sin høje

alder. Når hun skulle have nyt tøj eller havde andre ærinder, tog hun rutebilen. Det hed det dengang, busser var for byfolk. En gang imellem aftalte hun med mor, at hun måtte tage mig med. I Aalborg spiste vi hos "Holle". Navnet eksisterer stadig i Algade, men dengang var det rundt om hjørnet og et fint sted med hvide duge. Enkelte gange kom vi i Karolinelund bagefter. Så sad den lille dame og holdt øje med mig og drak kaffe, mens jeg prøvede karrusellerne. Herlige dage.

Men det allerbedste var roen i hendes stue og hendes billeder. Hun elskede at fortælle om dem. "Kan du se drengen der? Han er ked af det, fordi...". Hun digtede, hvad der gik forud, og hvad der skete efter det øjeblik, vi kunne se på billederne. En dag var hun væk. Jeg burde for længst have ristet hende en rune, men det er så gjort nu.

I baggrunden ses Waldemar, fru Christiansen og Petrea på bænken. Forrest min bror og jeg med hunden.

Der var også urimelige beboere. Det kunne være demens eller bare stridbare sind. Der var også nogle ældre mænd, som efter min bedste overbevisning ikke fejlede noget som helst. Men når en ungkarl nåede en vis alder, eller når en mand blev enkemand, ja, hvordan skulle han så få mad, få gjort rent eller få vasket sit tøj? Disse mænd var altid med fremme ved kortspillet efter aftensmaden og ville alle gerne med min far ud på gården "Kagløs", som han havde i Langholt.

Personalet

Som nævnt var der foruden mine forældre nogle unge piger. Dengang var det helt naturligt, at man tog et eller flere år i huset, indtil man blev gift. Vi havde en kokkepige, Else, som havde et vidunderlig mildt væsen, og som var hos os i mindst tre år. Da hun blev gift, købte min far et hus på Kirkevej, så Else kunne få en embedsbolig.

Hver tirsdag var vaskedag, og Ruth Nielsen fra Kirkevej kom og vaskede hele dagen. Om onsdagen kom Ruth og rullede og strøg.

De øvrige unge kan jeg ikke huske alle navnene på. Anna, Esther, Ebba, Henny osv. Men fælles for dem alle er, at jeg tænker på dem med stor glæde. De har været tålmodige, må jeg sige. Jeg opholdt mig meget på deres værelser, det var så spændende! Der var jo meget pigesnak om kærester, og der signaleredes med lommelygter til bagersvendene, som boede øverst oppe over bagerbutikken. Alt sådant kunne man være vidne til, når man bare var nogenlunde rolig. Og så kunne jeg læse ugeblade og Romanbladet hos dem! Således udvidedes min verden.

Tidsfordriv og festdage

Tv var som før nævnt en yndet beskæftigelse, men derudover var samtaler, kortspil, kabaler og for nogle få håndarbejde det, der optog beboerne. Mine forældre prøvede selvsagt at samtale med så mange som muligt, men der var jo mange, og de unge piger skulle også tilgodeses. Engang imellem var der arrangementer, fx en koncert med Vodskov Byorkester. Der var også udflugter, men der måtte jeg ikke komme med. Jeg skulle passe min skole.

Ud over årets helligdage og runde fødselsdage var jul og nytår store dage. Alle, der overhovedet kunne komme ud af sengene, blev samlet til mad og fest. Nogle fik julekort, og enkelte fik gaver tilsendt, men langt de fleste fik kun én gave, og den var fra mine forældre. Beboerne fik individuelle gaver. Derudover fik alle en pose med frugt og slik. Vi børn fik ingen gaver, før den sidste

beboer var gået i seng. Vore forældre mente, at de mest barnlige ikke ville kunne bære at se, at vi fik så mange flere gaver. Til gengæld var vores juleaften en stor, varm fest, der skred roligt frem, og som er et dejligt minde. Netop juleaften var der altid mindst 4-6 ekstra munde at mætte. Det var de farende svende. Sådanne kom med mellemrum hele året, men jul og nytår var der særlig mange. Det var fascinerende og også lidt skræmmende med disse svende, med min far havde en helt klar holdning: ingen måtte afvises. En af dem sang engang "Det haver så nyligen regnet" for mig. Så sagde han: "Hvis der nogensinde er nogen, der vil bilde dig ind, at det bare betyder regnvejr, så skal du ikke tro dem, lille pige!" Derpå tolkede han teksten for mig med sin rustne stemme og fastholdt mine øjne med sit svømmende blik.

Afslutning

Det blev ikke til så mange år i Vodskov. Jeg antager, at mine forældres plan var flere år, men en dag kom ambulancen tom til os, og det var min far, der skulle ud gennem havestuen og med den. Det gjorde stort indtryk på mig. Da jeg efter nogle dage kom med min mor ud på sygehuset (det var Amtssygehuset på Hobrovej – nu Sygehus Syd), fandt jeg, at den store bygning var umådelig flot. Sikken symmetri, og så stor den var. Den er unægtelig blevet mindre med de høje nabobygningers tilkomst. Da vi kom ind, stivnede min mor, for far var væk. Han var blevet flyttet på en enestue, og alvoren var til at føle på. Far kom sig, men genvandt aldrig sine kræfter. De mange års nattevagter havde sat sit præg. Mor solgte i al hast "Kagløs" og klarede sig igennem med gode medarbejdere. Hun havde aldrig selv været fysisk stærk. En gigtsygdom plagede, men hun kunne lave skøn mad og organisere. Herefter blev der sagt nej til at modtage døende fra sygehuset, og det blev mere "alderdomshjems-agtigt."

Da huset blev solgt (ca. 1967, tror jeg), var det igen en diakon, der rykkede ind. Det var Ebbe Johannesen.

REVYERNE I VODSKOV 1979 -1991

Af Knud Preben Hassing. 2012.

Alle revyerne har været spillet til fordel for Vodskov Idrætsforening. De fleste gange i forbindelse med foreningens sommerfest på Vodskov Stadion, men også i Vodskov Hallen og på Vodskov Kro.

Til sommerfesten blev revyen opført både lørdag og søndag aften i et telt på stadion. I nogle tilfælde har det været forestillinger andre steder til støtte for andre formål.

To revyhold har været aktive. For nemheds skyld, Det gamle (1979-1983) og det Det nye revyhold (1986-1991).

Det gamle revyhold

Allis Hansen (nu Bundgård) stod for revyerne 1979, 1980, 1981, 1982 og 1983 og var samtidig tekstforfatter og skuespiller. Hvert år blev revyen også opført på Liselund .

Hertil kommer følgende:

I 1979 blev der pr. højtalervogn søndag bekendtgjort, at revyen havde været en succes. Det medførte, at der foruden de 400 der var plads til i teltet mødte 2-300 mere op. For at ingen skulle blive snydt for forestillingen, blev den ene teltside rullet op, så alle fremmødte kunne følge med. Der var ekstraforestilling på Vodskov Skole og en opførelse for Husmoderforeningen.

I 1980 en forestilling i Vodskov Hallen til fordel for Afrika Hjelpen (Dansk Røde Kors), og holdet optrådte også på Dronninglund Hotel.

1981. Fra venstre: Niels Bell, Alis Hansen, Anna Sørensen og Jørgen Nielsen.

I 1981 var der ekstraforestilling i Hallen til fordel for Vodskov Idrætsforening (VI).

1981. Fra venstre: Anni Nielsen, Jørgen Nielsen, Allis Hansen, Niels Bell, Anna Sørensen og Thomas Christensen.

1981: "Karolinepigerne" er fra venstre: Niels Bell, Jørgen Nielsen og Thomas Christensen.

I 1982 forestilling i Huset Hasserisgade, Aalborg. Fra 1980 - 83 blev revyen også opført søndag eftermiddag.

I 1991 til Idrætsforeningens sommerfest i Vodskov Hallen gav holdet sammen med et par medlemmer fra det nye revyhold en kabaret-forestilling. Revyernes popularitet kunne aflæses af, at der blev flere og flere tilskuere år for år, hvilket medførte, at VI løbende udvidede teltkapaciteten.

Revyholdet optog, kopierede og formidlede salg af bånd, der var optaget under forestillingerne. VI fik overskuddet. VI fik også overskuddet i 1981, da revyholdet designede, fremstillede og solgte badges, "VIpla", inspireret af en populær TV-udsendelse (Hopla-nåle).

En "VIpla"-badge.

Det nye revyhold.

Bjarne Hansen (Ny Bolig) stod i spidsen for det næste revyhold. Der er desværre kun bevaret få oplysninger om dets optræden. Der blev spillet revy til sommerfesterne i 1986, 1987, 1988 og i november 1991 på Vodskov Kro. I september 1987 ved Vodskov Idrætsforenings 25 års jubilæum gik holdet sammen med det gamle revyhold og gav en forestilling, hvor begge hold optrådte med nogle af de mest populære numre fra de tidligere revyer.

Mange mennesker har på forskellig måde medvirket til, at revyerne kunne realiseres. De er ikke nævnt her. Der henvises til Hjemstavnsforeningens arkiv, hvor der findes programmer, tekster og billeder.

Fra Vodskov Revyen 1979

Vision om Vodskov om 5 år, når butikkerne er bukket under for Indkøb (senere Obs, nu Kvickly).

Af Allis Hansen.

Mel.: Fra Hjørringrevyen.

1. Før købte I kaffen hos købmand Lie
og spegesild på anden side
og farve I købte ved vor specialist
nu er det så trist.
Nu køber I alt, tror I med rabat,
men har I skænket det en tanke at
den dag da Vodskov havde lukket alt
sku I til Bouet efter salt
Refræn:
Jamen der var da nogle gode ophørsudsalg.
Hvorfor dog tå i Indkøb, det er da dumt,
dumt, dumt
rundt, rundt, rundt, rundt, rundt, rundt
støt det lokale bundt!

2. Før sendte I drengen efter tobak
og tøsen til Cornelius efter anorak
og gammelfar holdt sig selv ved snus,
nu ligger der et hus.
Hos maleren ku man få legetøj
hos Tyrrestrup radio og lamperøg
nu må du, om du er gammel og senil
til Bouet med rutebil.

3. Hos Osberg ku man en søndag mor`n
få varme rundstykker og varme horn
men ak, nu har det længe ligget tungt
han drejede nøglen rundt.
Hos Kristensen ku man få kagekrans,
men nu ska man næsten udenlands
for at få en bid brød til sin kaffetår
syns I det fremad går?

4. Og Godtfred han var jo vor bys Dior
han prægede moden i mange år
der ku man få stof, ja i kilovis
til ingen verdens pris.
Før ku I hos Erik og Edith få sko
nu ska I til Bouet, den er skidegod
før ku I få snippet en hæl og tå
det blæser de i Indkøb på.

5. I tror, at Indkøb er vældig fin
ved ikke endnu, at I er til grin
tror I, at Indkøb sender varer ud
hvis I er syg og sender bud.
I synes, at I har den rette stil
når I tager på indkøb i jeres bil,
men når oliepumperne, de går i stå
er der langt til Bouet at gå.

6. Så hør vor morale og tænk jer om
og stop jeres sanseløse flakken om
for ellers går det som sjunget her
og det er værst for jer.
Send knægten af sted efter snustobak
og fruene til Cornelius efter overfrak`
gå selv efter kaffe og negerkys
skaf handel indenbys

Ungdomsklubben "Fælles Glæde" 1915 -16

Et tidsbillede

Følgende tekst er afleveret til hjemstavnsforeningen af Esther Hüttel Nielsen, født Sørensen. Hendes svigerdatter Annette Nørkær Pedersen har afskrevet klubbens referater af afholdte møder fra et kladdehæfte, der har tilhørt Annettes mormor Helga Andrea Nymark

Christensen (1897- 1982). Hun og hendes søster Anna Nymark (ca.1895 – 1954) var medlemmer af klubben "Fælles Glæde".

Klubbens øvrige medlemmer var: Petra Jensen, Signe Ellersgaard, Hartvig Karmisholt, Viggo Jakobsen, Niels Nielsen, Ole, Kresten og Dagmar Tyrrestrup,

Jens Nielsen, Martinus Pedersen, Jens Jørgensen, Marius B. Thomsen, Laura Thomsen, Charlotte Thomsen, Astrid Thomsen.

Onsdag d. 17. november afholdt klubben Fælles Glæde sit andet ordinære møde i oktober kvartal hos smed P. Nielsens enke, Vodskov Station. Mødet åbnedes klokken 8 ½ af formanden ved, at han rejste sig op og sagde ingenting. Der blev afsunget en del sange, hvorpå vi gik til arbejdet. Der var forslag om ændring af forskellige punkter af loven, det vedtoges således at nedsætte mulkten for herrernes vedkommende til 50 i stedet for 75 øre. De af søstrene Nymark medbragte emblemer blev uddelt og skal ved enhver af klubbens sammenkomster medbringes, i modsat tilfælde er vedkommende forpligtiget til at betale en mulkt på 25 øre, som tilfalder kassen. Et af medlemmerne fremkom med forslag om at få en sekretær valgt, som kunne føre dagbog eller forhandlingsprotokol over de forskellige møder, klubben afholdt. Hvilket vedtoges. Som sekretær valgtes M. Thomsen, som modtog valget med en næsten rørende taknemmelighed. Der blev af forskellige medlemmer udtalt ønsket om at få en sangforening oprettet, hvilket dog efter en lille diskussion henlagdes til næste møde. Efter ovennævnte forhandling serverede vores ærede værtinde en fortrinlig kop kaffe, som for herrernes vedkommende blev nydt med god appetit, medens damerne derimod syntes at ville overgå hinanden i mådehold. Efter kaffen var der oplæsning. Hr. og frk. Tyrrestrup indbød klubben til møde næstkommende onsdag aften i Skippersminde. Indbydelsen modtoges med tak. Efter en veltilbragt og fornøjelig aften sluttedes mødet kl. 11 med en tak til værtinden og de tilstedeværende medlemmer.

Aftenens udgift var ingenting og indtægt lige så meget, hvilket kassereren modtog til opbevaring. Klubbens medlemstal var den 17/11-15: 16, som alle var mødt.

M. Thomsen

Onsdag d. 24 november afholdt klubben Fælles Glæde sit 3. ordinære møde i oktober kvartal, som afholdtes hos Ole Jensen, Skippersminde, Vodskov Station. Mødet åbnedes klokken 8 ½ af formanden ved at byde de tilstedeværende velkommen. Der blev sunget en del sange. Protokollen oplæstes og godkendtes. Da der ikke var noget at forhandle, gik man i gang med oplæsning, som påbegyndtes af M. Thomsen. Men efter at han havde læst en stund, erklærede han imidlertid, at han led af svie i øjnene, havde hovedpine og dertil en meget stærk forkølelse, og udtalte ønsket om at blive afløst, men det var nu engang lettere sagt end gjort, thi da vi skulle til at se os om efter en afløser, så det næsten ud som om, der ingen var, som kunne læse, men efter en meget grundig undersøgelse, viste det sig alligevel, at der var fire, som kunne læse, blandt dem formanden. Tænk engang, han kunne læse. Så var der trods al søgen ikke flere herrer, som kunne. Resten kunne efter eget sigende endnu knap nok stave. Blandt damerne så det næsten ud, som om vi skulle være mere heldige. Der fandtes nemlig tre, som kunne læse, nemlig søstrene Nymark og Laura Thomsen. Nu var vi kommet så vidt, men hvem af de fire skulle nu læse? Formanden erklærede, at han umuligt kunne påtage sig noget sådant, da han nemlig havde en byld i nakken. Laura Thomsen var forkølet i den grad, så man næsten måtte røres ved hendes beretning om, hvor slemt det var. Nej, hun kunne umuligt læse denne aften. Stakkels hende, bare hun kommer over det. Helga Nymark havde ikke tid, da hun nemlig var travlt beskæftiget med at brodere på en hvid vest til, nå ja, jeg tror, det var en julegave. Tilbage var nu Anna Nymark, som efter en længere diskussion påtog sig det så frygtede hverv, som hun efter alles mening skilte sig godt fra. Efter oplæsningen blev der af værtinden indbudt til kaffebordet. Indbydelsen blev modtaget med glæde, thi der viste det sig, at vi alle kunne være med - med undtagelse af hr. Karmisholt, som havde meget travlt med at efterse damernes håndarbejde. Kaffen blev drukket under livlig konversation, selvfølgelig var det damerne, som var mest underholdende. Efter at kaffen var drukket, foreslog M. Thomsen en leg, og man gik straks i gang med at blinke, hvilket morede selskabet en times tid.

Efter legen indbød hr. Viggo Jakobsen klubben til møde næstkommende onsdag aften i Attrupgård, hvilket modtoges med tak. Formanden takkede på klubbens vegne vært og værtinde for den store gæstfrihed, hvormed vi alle var blevne modtaget. Mødet sluttede klokken 11 ½ med en tak til alle tilstedeværende.

Aftenens indtægt var ingenting, udgift ingenting. Klubbens medlemstal var den 24/11: 17. Fraværende var Charlotte Thomsen.

M. Thomsen

Onsdag den 1. december afholdt klubben Fælles Glæde sit 4. ordinære møde i oktober kvartal, som afholdtes i Attrupgård. Mødet åbnedes klokken 8 1/2 af formanden ved at byde de tilstedeværende velkommen. Endvidere udtalte han ønsket om, at søstre Nymark og Ole Jensen og Karmisholt måtte komme for sent, da der jo så var udsigt til, at der ville blive lidt til kassereren at bestille, og hans ønske gik i opfyldelse, skønt der endda afgik ekstratog for at hente dem. Der blev altså fire bøder, men det blev bedre endnu, thi det viste sig ved en lille undersøgelse, at der manglede to emblemer, og vores ærede kasserer var endda så heldig at være med også, jo, han kan rigtignok sige, at han har været heldig. Det endelige resultat blev da, at kassen kunne repræsentere en beholdning på den svimlende sum af 200 øre. Tænk engang, to kroner. Det var vist nok noget, vi aldrig havde så meget som turdet drømme om, og der udspandt sig da også snart en livlig diskussion om, hvad vi nu skulle bruge alle disse penge til. Nogle ville i teateret, og andre ville have et bal. Kassereren deltog ikke i diskussionen, men han sad så småt og spekulerede på, om han skulle tage hele beholdningen og så stikke af til Amerika. Dette fif blev dog straks opfanget af et af medlemmerne, og denne foreslog da, at klubben burde se at få sine penge sikret på en eller anden måde, for eksempel sætte dem i banken, hvilket vi dog ikke kunne blive helt enige om, og man besluttede til sidst at lade hr. Karmisholt holde vågent øje med kassen, og skulle der ske noget mistænkeligt,

skulle han hurtigst muligt lade gå bud til sognefogeden, byens stedlige øvrighed. Kassereren var hele aftenen meget nervøs og fraværende, ja, endog i den grad, at da vi om aftenen brød op for at begive os på hjemvejen, glemte han både kassen og dens ikke ubetydelige indhold, og han måtte derefter bede formanden om at være af den godhed at følge med sig tilbage for at afhente skatten. Der blev i løbet af aftenen sunget en del sange, både en- og tostemmigt, som høstede meget bifald. Værtinden serverede for selskabet en fortrinlig kaffe.

Aftenen forløb efter alles mening meget godt. Vi morede os storartet alle sammen, hvilket vi kan takke vores vært og værtinde for, som havde gjort alting så hyggeligt for os som muligt. Da vi skulle til at se os om, var klokken blevet 12, og vi måtte da trods megen modstræben bryde op. Formanden takkede på klubbens vegne for den gæstfrihed og venlighed, hvormed vi var blevet modtaget. Mødet sluttede som sådan med tak til alle tilstedeværende.

Aftenens indtægt var 2 kroner, udgift ingenting.

Jens Jørgensen indbød klubben til møde næstkommende onsdag i "Skakkebæk". Indbydelsen modtoges med tak. Klubbens medlemstal var den 1/12: 17. Fraværende var Charlotte Thomsen.

M. Thomsen

Klubbens arrangementer fortsætter de følgende onsdage med nogenlunde samme indhold som de allerede afholdte. Det bliver dog nødvendigt med lidt mere afveksling i underholdningen, for som det bemærkes i et af referaterne, "Alting bliver jo snart kedeligt for den moderne ungdom".

I 1916 afholdes klubmøder i "Hammereng", "Skakkebæk" og hos købmand Karmisholt med ny referent, Martinus Pedersen. Derefter slutter referaterne ganske brat uden nogen forklaring på hvorfor.

Hvis man er interesseret i at læse mere om "Fælles Glæde", kan referaterne i deres helhed ses i Horsens-Hammer Hjemstavnsforenings arkiv (Diverse-kuvertarkivet)

Line og Peter Christiansen

Fortalt af Anker Engqvist, 1995.

De blev i daglig tale kaldt Bunk-Peter og Bunk-Line. Hvorfor de havde dette tilnavn, ved jeg ikke. Også deres børn fik dette "Bunk" med sig. Det var Bunk-Maria, Bunk-Kristian og Bunk-Niels.

Line og Peter boede i et hus, der lå helt tilbage i nordsiden af byen Langholt. Line var en meget dygtig kone, der var omhyggelig med alt både ude og inde. De havde en lille have med blomster og kartofler samt grøntsager, og de opfødte en gris at slagte til jul. Og de havde hønsegård, som de solgte æg fra. Der var pinligt rent i stuerne og fint linned på sengene. Der var kniplingsdug på bordet.

Peter var oprindeligt arbejdsmand. Han hjalp Bette-Peter med vejarbejde og grøftegravning. Men han var også hjemmeslagter, og ved juletid havde han travlt med den beskæftigelse. Senere blev han murerarbejdsmand.

Line gik til hånde, når der var jordemor i et hus. Line varmede vand og hjalp med det fornødne, og når fødselen var overstået, passede hun barselskone, mens hun lå til sengs. Også hvis der var sygdom i et hus hjalp Line til med alt. Line var en troende kone og kom i missionshus og kirke. Også Peter gik med, men det var nok mest for Lines skyld.

I sine unge dage var Peter daglejer på Hovedgården Langholt uden at være fæstet til gården.

En vinter, hvor der var meget sne, og alle karlfolk var ude at kaste sne, for at vejene kunne være farbare, var han på vejen til gården for at kaste sne. De karle, der var på gården, var nogle hårde børster, og de havde vel fået lidt brændevin, for et par af dem kom op at slås, og den ene fik en skovl i hovedet, så der blev en stor flænge i

hans hoved. Da de fik ham hjem på gården, og forvalteren så ham, ville han, at manden skulle til læge i Nørresundby for at få syet flængen. Forkarlen og Bunk-Peter blev udtaget til at køre til Nørresundby med patienten. Der blev lavet et leje af hø i en slæde, hvor patienten kunne ligge. De skulle jo have noget at spise, inden de kørte, så det var aften, inden de tog af sted. Det sneede, og der blæste en kraftig vind, men det var jo stærke heste, de havde for slæden. Der var snedriver over alt, så de måtte køre, hvor det var bedst, og de kom ud på markerne. Pludseligt kom Bunk-Peter i tanker om, at der på nordsiden af vejen ved Horsens Kirke var en dyb grusgrav. Bare de nu ikke kørte i den. Han stod ud af slæden og gik foran, for at være sikker på, at der ikke skete noget uforudset.

Så syntes han, at der var noget stort foran dem. Han fik karlen til at holde stille og gik frem mod det, der så så stort ud. Da ham kom frem, fandt han, at det var kirkegården med dens træer, så vidste han da, hvor de var, og de kom forbi kirken og ind i byen. Også her var der store snedriver og det sneede stadig. Nå, de kom jo da frem og passerede "Bajerhuset" og kom ud på Sæbyvejen, så nu var de på bedre vej. Også vejret var blevet bedre, men der var da stadig snedriver, de skulle passere.

Omsider kom de til Nørresundby og fandt da også en læge, som de kaldte op. Da han havde set på patienten og behandlet ham nødtørftigt, ville han, at patienten skulle på sygehuset. Lægen ville ikke tage ansvar for den syge. Så måtte de jo igen køre og kom til sygehuset og fik patienten indlagt.

Nu var det jo hen på morgenen, og hestene måtte have et hvil. De kørte ind i en købmandsgård i Nørresundby for at fodre hestene og selv få noget at spise.

Det blev langt hen på formiddagen, inden de igen var på vej hjem til Langholt, og det var middag, inden de nåede hjem.

Da Kaffen kom til Grindsted

Af Holger Møller

Længe før første Verdenskrigs Afslutning den 11. November 1918 var der brygget Kaffe på den sidste ægte Bønne, der blev erstattet med Rug, der blev ristet i en rå Støbejernsgryde over en sagte ild på Komfuret og derpå malet på den gamle Kaffemølle, som måske stadig kunne afgive lidt Aroma til Surrogaten.

Den første Sending Kaffe ankom først til Landet i December, og fra Brorsons Kafferisteri i Aalborg blev der afsendt ca. 15 kg friskbrændt Kaffe til Far, adresseret til Vodskov Station, hvortil den ankom hen under Juleaften. Julemorgen fik jeg og min seks Aar ældre Broder Valdemar, der var i Købmandslære, ikke lov at sove længe, som vi plejede en Helligdag, men blev purret ud af Sengehalmen for at hente Kaffen. Dette skal forstås bogstaveligt, idet vi netop lå i en trekvart Dobbeltseng med Rughalm som Madras i et kammer med Murstensgulv og uden Kakkelovn.

Messingsuppe i Grindsted under første verdenskrig

Af Holger Møller

En tidlig Efteraarsmorgen under første Verdenskrig blev vi alle i mit Hjem og vore næmeste Naboer i Landsbyen Grindsted vækket af Hornmusik. Anledningen var hverken Søvbryllup eller rund Fødselsdag el. lignende, men nogle Regimentmusikere fra 30. Batallion i Aalborg, der havde taget Opstilling på Pladsen foran min Fars Købmandsforretning. De havde været på Natmanøvre i Hammer Bakker, og trætte og forfrosne trængte de til en Kop varm Morgenkaffe,

Der faldt Sne Julenat; men Julemorgen oprandt det smukkeste Solskin, der glitrede i den nyfaldne Sne.

Den korteste Vej til Vodskov gik gennem Hammer Bakker, så den valgte vi. Turen gik ad Sandvejen gennem Gunde Jenses Skov, videre til Vandsted, Møgelmoose, Poul Ejlersen og forbi Vild Kristians Hus. (Han var gift med den unge Frøken Estrup - den ældre Søster var gift med Grønlænderen). Fra Husets Skorsten steg den hvide Røg lodret op mod den skyfri Himmel; men lige så meget Røg silede ud gennem det utætte gamle Stråtag. Dette smukke Syn glemmer jeg aldrig.

Midt på Formiddagen nåede vi til Vodskov Station, hvor Kaffen trods Helligdag blev udleveret og skiftevis båret på Nakken hjemad samme Vej. Vi var godt trætte og sultne og gjorde et godt Indhug i Grønlangkålene. Derpå begyndte Afvejning af de hele Kaffebønner i kvart Punds Poser. Vi Dreng blev så med hver sin Kurv sendt rundt til de mange Hjem, hvor vi med Glæde blev modtaget og trakteret med Småkager og Pebernødder. Alle Steder kom Kaffemøllen straks i gang og spredte en længe savnet Duft i Stuerne.

hvorfor Kaptajnen spurgte min Far, om der var et Traktørsted el. lignende i Byen, hvorpå der svarede benægtende. Det nærmeste Sted var Vodskov Afholdshotel el. Sulsted Gæstgivergaard. Men så fandt Far på Råd. Oppe i vor Bøgeskov stod en Pavillon med Komfur i Køkkenet. Der kunne de få Lov til at lave Kaffe og holde Hvil. Straks blev der båret Vand derop i Transportspande, og der blev malet Kaffe med min Mors Kaffemølle i vores Køkken, hvilket to Soldater skiftedes til.

Det forundrer mig blot, at vi på dette Tidspunkt af Krigen stadig havde Kaffe at sælge. Inden Kompagniet marcherede til Aalborg, afsluttede de Besøget med endnu en Gang Messingsuppe som Tak for Gæstfriheden.

Holger Møllers far var købmand i Grindsted.

Store oplevelser som vi sjældent har øje for

Af Lone Andrup 1997

Vor nærmeste nabo er en stor, hvid kirke. Den er tegnet i begyndelsen af dette århundrede af en god arkitekt, og opgaven lød på, at byen skulle have en rigtig landsbykirke i traditionel, dansk stil. Og det har vi fået. Kirken ligger på en bakketop foran skovbrynet, og den ses viden om og fungerer som vartegn for besøgende gæster og hjemvendte indbyggere. Om natten er den belyst af projektører, og om vinteren, når den er dækket af sne, ligner den noget fra et gammeldags julekort.

Jeg kan godt lide kirken. I alle belysninger og på alle årstider ligger den hvidt, trygt og genkendelig på den anden side af min hæk. Kirkegården er velpasset og fremstår som en smuk have, og som nabo betragtet er både kirkegård og kirke fredelig, hvis man da bryder sig om klokkeklang.

Det gør jeg. Jeg har vænnet mig til lyden af klokkerne, der hverken ringer solen op eller ned, men kimer med rungende toner klokken otte om morgenen, når jeg har sagt farvel til familien og sidder med min morgenkaffe, og klokken fire om eftermiddagen, når familien så småt begynder at vende hjem igen. Klokkerne blander sig i dagens gang på en naturlig måde, ligesom solen og blæsten og måltiderne og TV-avisen.

Om søndagen er der et vist rend af kirkegængere og deres biler, men det generer os ikke så meget, for det er som oftest på et tidspunkt, hvor vi ikke rigtigt har fået øjne endnu. Når vi er parate til at gå ud i haven, er de kirkelige handlinger allerede forbi, og folk er vendt hjem til deres egne huse igen. Om lørdagen kan vi være heldige at komme til globryl-

lup, og på hverdage flages der hyppigt på halv, og således bliver vi regelmæssigt mindet om livets almindelige gang. Det er ingen skade til at holde sig dette livs endegyldige vilkår for øje. Vi døber børn, konfirmerer dem, gifter dem, og til sidst begraver vi dem. Sådan er det for alle. Når man husker på det, kan dagliglivets småproblemer ikke komme til at skygge for det væsentlige. Det væsentlige er, efter min mening, en god hverdag sammen med mennesker - det være sig familie eller kolleger - som man kan lide, og som man omgås på en ordentlig måde. Ud over klokkerne har kirketårnet endnu en højtråbende indbygger - en kirkeugle. Navnlig i august, når nattemørket vender tilbage efter sommerferien, hører vi den vore sene aftenture i haven. Den tuder ikke, den ruller på r'erne, så det kan høres over hele byen. Fra skoven svarer natravnen med sine hæse skrig. Det er ikke spor uhyggeligt - det er kun rart at vide sig omgivet af levende væsner, der upåvirket af avisoverskrifter og reklamefanfarer bare passer deres eget. En dag, jeg var på vej hjem fra skovturen, slog det mig, at det var ved at være tid for aftenringningen, og jeg gik ind på kirkegården og traf graveren, der netop var på vej ind i kirken. Jeg spurgte, om jeg måtte gå med ham, og han viste sig meget venlig og imødekommende. Han førte mig rundt i kirken, udpegede spændende detaljer og fortalte mig om sit arbejde. Så fulgte jeg ham op ad den snoede granittrappe til klokkerne, og han gav mig hørevern på og åbnede lugerne, så jeg kunne sidde og beundre udsigten over by, marker, fjord og det halve land, mens han trak i rebene. Hundrede slag med den ene klokke og tre gange tre slag med den største. Trods høreværnet rungede slagene voldsomt ind i min krop, og jeg sad og vidste, at lyden nu spredte sig, så langt man kunne se, ud i alle fire verdenshjørner. Det var en betagende oplevelse.

I tiden efter har jeg taget familiens børn med mig, når de kom på besøg. At kravle op i det høje kirketårn, at opleve den vidtstrakte udsigt, at se et levende menneske ringe med de store klokker, det er nok en oplevelse, jeg kunne unde alle mennesker - og da navnlig børnene. Nu ved vi, når vi hører klokkerne, hvordan det går for sig oppe i tårnet.

Nu er det ikke bare en daglig foreteelse, som vi ikke tænker nærmere over, men en personlig erfaring.

Mange ting bliver så almindelige, at vi ikke ænser dem. Sådan var vores nabo, kirken, for mig igenem alle de år, jeg har boet her. Lige indtil jeg fandt på at aflægge den et besøg. Vi jagter et utal af oplevelser. Vi farer i biografen, til stranden, i Tivoli,

i Disneyland, i Sommerland og i Vandland, men der ligger mange store oplevelse lige for. Måske lige i baghaven? At ænse småtingene hører måske også til det væsentlige?

Lone Andrup er forfatter og nabo til Vodskov Kirke. Artiklen stammer fra bladet FEMINA nr. 45 6/11-1997. Artiklen bringes efter aftale med Lone Andrup.

Kalkmaleri anno 1912

Da "Den nye Skole" i Vodskov blev bygget i 1910, flyttede Sigurd Ersted ind i førstelærerboligen. Han var en af hovedmændene bag kirkebyggeriet i Vodskov og havde fulgt byggeriet nøje. Bl.a. tilblivelsen af kalkmalerierne i koret.

Denne viden benyttede Ersted, da han senere udsmykkede trapperummet i lærerboligen med kalkmalerier bl.a. flg. billede, malet i 1912, som viser kirkegængere på vej til Vodskov Kirke.

Billedet er desværre i 2008 blevet malet over i forbindelse med en renovering af boligen.

Der er noet i luften

Af Erling Fischer.

Også de helt små problemer i de helt små byer tager vi med.

Flere små sovebyer omkring Aalborg kan ikke sove for jetstøj.

Nynnes på en køn aftensangs melodi

1. Fred hviler over Vodskov by,
en soveby den er.
Fro smiler månen til sin sky
og griner lidt til jer
2. Thi når fru Vodskov og herr do
har elsket og sagt Godnat,
så er der ligesom ikke ro.
Så tager larmen fat.
3. Først kommer der en drønende jet
som livet stod på spil.
Fru Vodskov vågner med et spjæt
-og vil godt en gang til.
4. Der er så stille og så tyst.
Det er da noget, du tror.
Fly-våbnet øver sig til dyst
tværs over vores fjord.

5. Nu kommer hjem den sidste bus
med kun én passager,
som så står af og tager en sjus
på LYGTEEN med manør.
6. Og købmand Olsen roligt står
med kaffeposer parat,
thi mange kvarte pund, der går
i Olsens automat.
7. Først trækker skoleinspektø'n,
thi kaffe er probat,
når man skal ud og slå til sør'n
i Aalborgs magistrat.
8. Snart nogle ud på indkøb ta'r,
thi TILBUD har man kær.
Den nye Vodskov-Brugs er klar
og råber: Stop nu her!
9. Forgæves har den ikke kaldt.
Spørg blot fru Vodskov ad.
Der kan man få – ja næsten alt
undtagen BRUGSEBAD.

Bragt første gang i bladet BJÆSKEN 1978.

Lygten lå på Vodskovvej, hvor der i dag er pizzeria og værtshus. Købmand Olsens butik lå på hjørnet af Smedepladsen og Vodskovvej.

Skoleinspektøren, Sv. Laursen var byrådsmedlem og en overgang rådmand.

Jens Emil Sørensen ved Englund.

Konfirmander i Vodskov kirke 30. september 1951

Forreste række fra venstre: Bent Winther Larsen, Gravsholt. Johan Birkeholm Michaelsen, Horsens. Bente Irene Andersen, Kongseng. Ellen Margrethe Nielsen, Tranholm. Karen Marie Jensen, Grindsted. Birthe Bodil Pedersen, Højene og Aase Jensen, Horsens.
Bageste række fra venstre: Niels Jørgen Lund Sørensen, Graverhuset. Hans Christensen, Ørum Mose. Jørgen Lindgaard Simonsen, Uggerhalne. Jens Anker Jensen, Hammergaard. Ebba Ovesen, Horsens Enge. Maren Simoni Larsen, Attrup Enge. Annalise Marie Kristine Jensen, Kinnerup. Ellen Herred Jensen, Horsens og Pastor Kjær, Horsens Præstegaard.

Konfirmander i Horsens Kirke d. 14. maj 1961

Forreste række fra venstre: Jenny Kindberg Madsen, Sølvgården. Edith Sørensen, Annasminde, Højene. Birthe Karen Benzen, Horsens. Grethe Hansen, Horsens Enge. Birthe Lyngholm Christensen, Horsens Enge. Kirsten Nielsen, Horsens. Gudrun Lise Nikolajsen, Uggerhalne og Jane Jørgensen, Grindsted. **Midterste række fra venstre:** Per Johnstrup Larsen, Sjøldenglad. Knud Bastholm, Faurholt. Svend Erik Thomsen, Vestergård, Lyngdrup. Kurt Jensen, Horsens. Ernst Sørensen, Annasminde, Højene. Christian Laurits Jensen, Gravsholt. John Sudergård Larsen, Grindsted. Villy Aagaard Nielsen, Østerholt, Ørum Mose. Carl Rikard Morell Mathiasen, Uggerhalne & Pastor Madsen. **Bageste række fra venstre:** Malthe Almann-Lorentzen, Langholt. Knud Erik Hannesbo Kristensen, Ørum Mose. Birger Pedersen, Militærdepotet, Grindsted. Kaj Jensen, Graverhuset og Per Evan Kristensen, Graverhuset.

Indholdsfortegnelse

1977 – 2011

"Aften i Bakkerne", Thomas Olesen Løkken	1992
Agnete Brittasiu, Aase Fladkjær, SDL foto	2008
Ali Paydari, Arne Riis, 2007	2007
Anton Nielsen, Knud Kærsgaard & Leif Kristiansen	2006
Arbejderbevægelsen i H-H området, Jens A. Jensen	1994
Arbm. Fagforenings jubilæum, Henry Christensen	1978
Arkivnisserne, Red.	2006
Bajerhuset og andre stednavne, Aage Th. Larsen	1992
Barn under krigen, Agnete Brittasiu	1996
Billeder fra dengang Vodskov var et jernbaneknudepunkt	2011
Brandbog, brandfogeder, brandsyn	2004
Brandvedtægt for Horsens H. Kommune	2004
Brudstykke af en landsbylærers dagbog, Henrik Vejen	2010
Brødlandhus, Arne Riis, 2008	2008
Børge Kroghs erindringer. 1.del, Børge Krogh	2007
Børge Kroghs erindringer. 2. del, Børge Krogh	2008
Chresten Jørgensen "Mariendal", Johs. Høgsted Jensen	2001
Da Flamsted Mølle kom til Vodskov, Red. Sv. Dam Larsen	2011
Da jeg var dreng, Carl Hald	2000
Da lyset kom til Vodskov, Johs. Høgsted Jensen	1996
Dagens Cata-Strofe 1954, Jyllands Posten	2004
De glemte spor, Hans Jørgen Kristensen	1985
Den gamle handelsmand fortæller, Niels Jacobsen, Aalb. St. 1956	2005
Den gamle kongevej, Elevarbejde 10. årg. Vodskov skole	2003
Den gamle præstegd. i Langholt, Arne Riis, 2007	2007
Dengang der var vintre til, Peter Jensen	2003
En boganmeldelse, Sv. Dam Larsen	2010
En frisk 95 årig dame, Lisbeth Sørensen, Peter Jensen	2003
En gevinst og herlighed, Hans-Jørgen Ottosen	1985
En kort beretning om min bedstefar, Ketty Kleis Kristiansen	2006
En radiopioner fylder 90 år, Kurt Christensen	2001
En skolelærers aflønning, Sv. Dam Larsen	2010
En tur til Hammer Bakker, William Jessen, 1933	2005
Erhvervenes personregister, Poul B. Andersen	2001
Erindringer (1. del), Jens Jacobsen	2001
Erindringer (2. del), Jens Jacobsen	2002
Erindringer fra min barndom/ungdom, Irene Christensen	2011
Et fattigt, men kærligt liv, Krista Dahl., Arne Riis, 2009-08-18	2009
Et kvindeliv på landet i 1900-tallet, Ketty Schødt, 2007	2008
Et mesterligt freskomaleri i Vodskov Kirke, B.J. Mørch-Hansen 1910	2009
Et tilbageblik, Aage Th. Larsen, 1976	2009
Feltflyveplads ved Vodskov, Svend Orla Nielsen	1994
Fiskeri ved Horsens Hammer, Niels Hald	1978
Folk med kasketter, Frede Fladkjær 2008	2008
Folk og liv i Hammer Bakker, Poul B. Andersen	2002
Folkbladet, Egon Christensen	1995
Formularbog for hvermand, M. Rasmussen 1861	2010
Forsorgscenretet før og nu, Vagn Laustsen	2011
Fredhjem, Attrupgaard, Attruphøj og Liselund, Lars Qvortrup	2011
Fru Langes Stiftelse, Jens A. Jensen	1998
Fæstere og slægter i Lyngdrup 1., Peder M. Melgaard	1998
Fæstere og slægter i Lyngdrup 2., Peder M. Melgaard	1999
Fæstekontrakt for husmand på Engholm	2010
Gadebelysning i Horsens, Anker Engqvist	1987
Gamle bygninger i Vodskov, Marius Jeppesen (?)	2006
Gamle huse i Horsens sogn, Marius Jeppesen	1983

Gjølbo-Karens tomt, Lars Henriksen	1977
Granitkorset, Arne Riis, 2007	2007
Granitkorset, sidste nyt, Ebbe Godtfredsen	2007
Gravsholt Skole for 70 år siden, Arne Riis	2006
Gravsholt skole, Aage Th. Larsen	1981
Grindsted 1798, Johs. Høgsted Jensen	1983
Grindsted skole 250 år, Søren Blaxekjær	1984
Grindsteds historie, Kirsten Vesterby	1988
Gårdmalere i Horsens-Hammer sogne, Niels Bendsen, 2009	2009
Ham dér! Det er da Ivars far, Arne Riis	2006
Hammer Kirke, Johs. Høgsted Jensen	1982
Hans Heinrich Jacobsens Levnedsløb	2009
Harald Brandt, Erik Lottrup	1987
Henrik Stampe, Johs. Høgsted Jensen	1979
Henrik Stampes begravelse, Erling Fischer	1985
Her var engang en kirke, Arne Riis	2006
Herregårdsløn i Nordjylland, Arbejdsmændenes Fagblad	2010
Hjemmet i Hammer Bakker, Lars Henriksen	1982
Horsens Brugsforening, Jens A. Jensen	1998
Horsens Byskole, Langholt, Aase Fladkjær (f. Andersen)	2007
Horsens byudvikling gennem 70 år 1., Jens A. Jensen	2003
Horsens byudvikling gennem 70 år 2., Jens A. Jensen	2004
Horsens fra bondelandsby til bosætningsby, Andy Jensen	2011
Horsens Kirke, Niels Hald	1991
Horsens Sønder Skoledistrikt, Thomas Hovaldt	1997
Horsens_Hammer Avis, ...	2003
Horsens-Hammer Afholdforening, Anker Engqvist	1990
Horsens-Hammer Avis, ...	1990
Horsens-Hammer Fattiggård, Anker Engqvist	1987
Horsens-Hammer Idrætsf. historie, Jens A. Jensen	1999
Horsens-Hammer litteratur, ...	1079
Horsens op mod vor tid, Carl Hald, 1976	2009
Horsens-Hammer Årbog 25. årg., Poul B. Andersen	2001
Huse og gårde i Horsens, Anker Engqvist	1995
Håndværkere i Horsens (1. del), Anker Engqvist	1995
Håndværkere i Horsens (2. del), Anker Engqvist	1996
Illegale Vodskov-tryk, Johs. Høgsted Jensen	1980
Indre Mission i Grindsted, Thomas Hovaldt	1991
Indre Mission i Horsens sogn, Immanuel Petersen	1989
Indre Mission i Vodskov, Thomas Hovaldt	1992
Jens A. Jensen, Langholt, Avisartikel	1992
Jernbaner gennem Vodskov, Johs. Høgsted Jensen	1991
Johannes Høgsted Jensen, Årbogens redaktør 2006	2006
Jul i Vodskov Missionshus, Uffe Nissen	1983
Karl Nielsen (Gartner-Karl), Anker Engqvist	1991
Kirkeindvielsen i Vodskov 1909, Aalborg Stiftsidende 1909	2009
Kommunen styre gennem 100 år, A. Thorn, Vodskov, 1942	2006
Kommunesammenlægningen, Jens A. Jensen	1995
Kommunesammenlægningen, Johs. Høgsted Jensen	1991
Konfirmander i Vodskov Kirke 1948	
Konfirmander i Vodskov Kirke 1949/50	2008
Konfirmander i Vodskov Kirke 1952	2010
Konfirmander i Vodskov Kirke 1953 & 54	2009
Konfirmander i Vodskov Kirke 1955	2006
Konfirmander i Vodskov Kirke 1956	2007
Kongen af Hammer Bakker, Ole Bergh	1998
Kongevej og Kirkevej, Thomas Olesen Løkken	1983
Kongevej og Skarvad, Mogens Gregersen	1996
Kronesten, Skjoldborg og fredning, Svend Dam Larsen	2010
Kun gode minder fra årene som sherif i Vodskov, Arne Riis	2011
Kunstnere i Hammer Bakker, William Jessen	1977
Kunstnerkolonien i Hammer Bakker, 10. klasse Vodskov skole	2004
Kunstnerliv i Bakkerne, Renal Bache	1989

Langebro og Langebrokro, Ebbe Godtfredsen.....	2010
Langholt Afholdshjem, Anker Engqvist.....	1988
Langholt Folkedanserlaug. 1. del, John Hein & Klem Thomsen, 2006.....	2007
Langholt Folkedanserlaug. 2. del, John Hein & Klem Thomsen, 2006.....	2008
Langholt Hovedgård, Johs. Mortensen.....	1989
Langholt i 1950'erne, Gunnar Vestergaard, 2007.....	2009
Langholt station og post, Anker Engqvist.....	1987
Langholt under krigen, Aage Th. Larsen.....	1980
Langholt under 2. verdenskrig, Elever på Langholt skole.....	2010
Liget fra Møgelmosen, Grethe Skagbæk.....	2010
Lions Club, årsmærke 1990, ...	2002
Lions Club, årsmærke 1991, ...	2003
Lions Club, årsmærket 1992, ...	2004
Lokalhistoriske kalendere, Poul B. Andersen.....	1999
Lokal værdikamp anno 1935, Frede Fladkjær.....	2011
Lægeforstander Bodil Hjorth, Gunnar Wad.....	1994
Lærere ved Vodskov skole, Marius Jeppesen.....	1981
Løst og fast, Erling Fischer.....	1989
Magister Bendt i Hammer, Niels Hald.....	1979
Malthe Ahlmann, Langholt, Niels Hald.....	1979
Margrethe Jensen, lærerinde, Marius Jeppesen.....	1977
Martin Holm fortæller, Martin Holm.....	2005
Martin Holm, Martin Holm.....	1986
Mejerierne i Horsens-Hammer, Niels Hald.....	1990
Mergelgrave i Kinderup, Arne Riis, 2008.....	2008
Mergellejet ved Kinnerup, Johs. Høgsted Jensen.....	1985
Missionshuset i Vodskov, Uffe Nissen.....	1982
Modstandsbevægelsen, Johs. Høgsted Jensen.....	1980
Motorløbene i Hammer Bakker, Erik Jensen, 2006.....	2007
Mureren, som satte kraftigt fingeraftryk, Arne Riis, 2007.....	2007
Mødtes 50 år efter farvel til skolen, HAMMERNyt.....	2005
Møllerne i Horsens, Lydia og Jens Jensen.....	1981
Nedlagt vælgerforening, Frede Fladkjær, 2008.....	2008
Nyheder fra 1840'erne, Ebbe Godtfredsen.....	2010
Gjølbo-Karen, Christian Holm fortæller.....	2006
Niels Anesen, Niels Anesen.....	1988
Niels Halds selvbiografi (1. del), Niels Hald.....	1986
Niels Halds selvbiografi (2. del), Niels Hald.....	1987
Om billedet fra Gammel Vodskov, Ketty Johansson, 2009.....	2009
Om hvad Per skylder Rærup-Brusen, Sigurd Ersted.....	2006
På vandring i Hammer Bakker, N.C. Ælkær.....	2005
Rasmus Kornum fra Vodskov, Erik Jensen, 2005.....	2006
Ruteplan for ekstrapostbud, 1932.....	2010
Ryttertræfningen i 1953, Erik Lottrup.....	1994
Rærup Brugsforening, ...	1996
Sagfører A. Olesen, Johs. Høgsted Jensen.....	1993
Sagfører A. Olesens begravelse, ...	1993
Sagfører Olesen som han virkelig var, Fritz Koopmann.....	2005
Sagfører Olesen, som han virkelig var, Fritz Koopmann, 1945.....	2005
Sagførerens gartner, Avisartikel.....	1988
Sagførerens gartner II, Aalb. St. 1953.....	2007
Silkeskrædderen i Hammer Bakker, Anker Engqvist.....	1992
Skolebygninger i Vodskov, Marius Jeppesen.....	1978
Skoleloven 1914, Marius Jeppesen.....	1979
Skolelærer i Vodskov Anders Jensen, Peter Wodskou.....	2005
Skolelærer i Vodskov, Anders Jensen 1., Peter Wodskou.....	2005
Skolelærer i Vodskov, Anders Jensen 2., Peter Wodskou.....	2006
Skolen og opdragelsen, Niels Hald.....	2010
Skoler i Horsens sogn, Niels Hald.....	1990
Skomagerens Mine, Aalborg Amtstidende.....	1987
Skov og bebyggelse, Johs. Høgsted Jensen.....	1992
Skovlund, Poul B. Andersen.....	2000
Slavekrigen i Langholt, Niels Hald.....	1977
Sognerådsformand Simon Nielsen, Aalborg Stiftstidende.....	1978
Sognerådsforstanderskab, Niels Hald.....	1979
Svendsgården, Carl Hald.....	1986
Svens Trine og Svend Wolle, Marius Jeppesen.....	1984
Tilstanden i Vendsyssel ved år 1735, Chr. Christensen.....	2010
Tingsteder i Hammer Bakker, Johs. Høgsted Jensen.....	1981
Tove Anderberg, Johs. Høgsted Jensen.....	1985
Torndalsmark år 1900, Tegning af Snedker-Niels.....	2011
Trafik m.m., Marius Jeppesen.....	1982
Ved kommunesammenlægningen 1970, Hanne Svendsen.....	2010
Vejviser Hammer sogn, ...	1984
Vodskov Alderdomshjem 50 år, Avisudklip.....	1988
Vodskovbussen, Arne Riis.....	2010
Vodskov Borgerforening, Frede Fladkjær.....	2010
Vodskov By, Gottlieb Olesen.....	1990
Vodskov By's historie, Marius Jeppesen.....	1977
Vodskov kirke 50 år, Diakon Svarre.....	1989
Vodskov kirke 75 år, ...	1984
Vodskov kirke, Arne Svarre.....	1991
Vodskov kirke, apsismaleriet, Johs. Høgsted Jensen.....	1988
Vodskov kirkes 90 års jubilæum.....	1999
Vodskov kro gennem 100 år, Johs. Høgsted Jensen.....	1998
Vodskov Møllers aksel, Frederik Vilhelm Christensen.....	2005
Vodskov skoles fødselsdag, Poul B. Andersen.....	2001
Vodskov Skomagasin 100 år, Erik Jensen, 2005.....	2006
Vodskov Station. 4 fotos, Hans J. Fredborg & Svend Dam Larsen....	2006
Vodskov Teater-og Kulturkreds, K.P. Hassing.....	2011
Vodskov Vandværk, Johs. Høgsted Jensen.....	1985
Vognmandskone i Vodskov. Bi. Jensen, Arne Riis, 2007.....	2007
William Jessen, Bent Kragelund.....	1978
William Jessen, Erling Fischer.....	1983
Åndssvageforsorgen, Gunnar Wad.....	1984
Årene 1939-1945, Marius Jeppesen.....	1980

Horsens-Hammer Hjemstavnsforening

*Foreningens formål er at øge kendskabet til
– og interessen for Horsens, Hammer og Vodskov Sogns historie*

Medlemskab:

Anmodning om medlemskab rettes til et medlem af bestyrelsen.

Kontingent for 2012 er 60 kr. for én husstand.

Der udleveres 1 årbog pr. husstand, og kun den person, som tegner medlemskabet, har stemmeret på generalforsamlingen.

Generalforsamling afholdes efter gældende vedtægter i januar måned.

Indkaldelse hertil fremsendes pr. brev i oktober måned og annonceres i dagspressen.

Generalforsamlingen 2013 bliver mandag d. 14. januar kl. 19.30 på Liselund.

Vi gemmer "det gamle" til de nye:

Foreningen indsamler og opbevarer gamle billeder, fotos, papirer, protokoller, erindringer, genstande m.v., som har lokalhistorisk interesse for de kommende slægter.

Henvendelse herom kan ske til et bestyrelsesmedlem.

Foreningens årbog:

Foreningen udgiver en årbog med "aktuelle" artikler fra den gamle Horsens-Hammer Kommune.

Årbogen er udkommet siden 1977.

Indholdet er samlet og redigeret af Arne Riis,

Aase Fladkjær og Svend Dam Larsen.

Foreningens formand er ansvarshavende redaktør.

Vi modtager meget gerne stof til årbogen,

Det er stadig muligt at købe et eksemplar af tidligere årbøger.

Dog er et par årgange udsolgt og bliver ikke genoptrykt.

ISSN 0106-5998

Horsens-Hammer Lokalhistoriske Arkiv.

Foreningens lokalhistoriske arkiv ligger i kælderen på Plejehjemmet Liselund, Hüttel- Sørensens Vej 61, 9310 Vodskov.

E-mail: hhhjemstavn@gmail.com

Åbningstid:

Første mandag i hver måned kl. 14-17, dog ikke i sommerferien. Sidste weekend i oktober: lørdag og søndag kl. 14-17.

Besøg i øvrigt efter aftale.

Arkivet siger TAK til:

Dansk Miljørådgivning v. Michael Nielsen,

Vodskov for at have overdraget arkivet en stor fotokopimaskine.

KS VinduesReklame v. Kurt Sørensen,

Silkeborg for at have skaffet arkivet udstillingsstande m. tilbehør.

Samlingen af landbrugsredskaber:

"Lerbæk", Rærupvej 70, Rærup. Kontakt Per Jensen.

Samlingerne på Vodskov skole:

Samlingerne er under revision. P.t. lukket.

Foreningens bestyrelse:

Svend Dam Larsen

Formand

Tlf.: 40 83 63 40

John Schødt

Næstformand

Tlf.: 98 29 43 48

Niels Jørgen Jensen

Tlf.: 98 28 60 35

Arne Riis

Tlf.: 98 28 66 17

Aase Fladkjær

Tlf.: 98 29 33 07

Per Jensen

Tlf.: 98 29 38 31

Suppleanter:

Jacob Arentoft

Frank Sørensen

Revisorer:

Per Bøgh Christensen

Svend Laursen

Æresmedlem:

Birthe Jensen